

Reformer i Kubas ekonomi

Om Kubas ekonomiska strategi

Den kubanske ekonomen Fidel Váscos kommenterar

för Svensk-Kubanska Föreningen:

Från 11 mars i år, när det första Covid-19 fallet upptäcktes i Kuba, och fram till 24 juli har 2 478 personer i en befolkning på 11,2 miljoner, visat sig vara smittade. Av dessa har 95 procent redan tillfrisknat. Vi sörjer 87 avlidna. Dagligen testas tusentals personer och mycket få nya, om någon, smittad upptäcks.

Kuba har lyckats att effektivt kontrollera den världsomfattande pandemin på sitt område. Det genom strikta åtgärder för säkerhet. Från första stund stängdes gränserna och därmed hindrades utländska turister att resa in. Skolorna stängde och kollektivtransporterna ställdes in. Sjukhusen och andra vårdinrättningar sattes i stånd för att ta hand om smittade. Dessutom har kubanska hälsovårdsarbetare givit solidariskt internationalistiskt stöd i form av 44 specialiserade brigader till 27 länder som bett om ett sådant bistånd.

Med tanke på hur framgångsrikt kampen varit i landet mot Covid-19 har man gradvis börjat häva restriktionerna för att successivt återgå till ett normalläge. Det tillåter att landet prioriterar den svåra ekonomiska situationen som följt på Covid-19 och stoppet för internationell turism. Det är en av de viktigaste källorna till hårdvaluta för landet. Till det kommer den allt hårdare kriminella blockaden från USA:s regering, liksom svårigheten med utrikeshandeln inför de ekonomiska problem som de flesta länder i världen drabbats av.

16 juli lade Kubas Ministerråd fram den ekonomiska strategin för att vända den komplicerade situationen och fortsätta på det inslagna spåret som godkänts innan pandemin.

Högsta prioritet ges inhemsk produktion av livsmedel och de industriella processer som är förknippade med jordbrukssektorn. Kuba importerar årligen livsmedel för 2 miljarder dollar. 40 procent av detta är möjligt att producera i landet. För att uppnå det målet har åtgärder vidtagits för att stimulera producenterna och distributörerna. Syftet är att öka och diversifiera livsmedelsproduktionen genom att decentralisera besluten såväl för statliga, kooperativa som för den privata sektorn. Till det kommer effektiv användning av teknik och vetenskap samt en lämplig prispolitik.

En annan prioritet på kort sikt är att öka exporten och samtidigt ersätta import med nationell produktion. För detta mål ökas de statliga företagens autonomi och underlättas möjligheterna för export för den icke-statliga sektorn. Man ska också främja sparande i produktion och konsumtion.

Den viktiga öppningen för turism är redan vidtagen för inhemsk sådan och gradvis öppnas det upp för internationella inresande. Det görs med lämpliga försiktighetsåtgärder och epidemiologisk kontroll.

I strategin på längre sikt ingår att öka de direkta utländska investeringarna och att öka de statliga företagens självständighet. Vidare att uppmuntra kooperativen, den privata sektorn inom ramarna för landets ekonomiska utvecklingsplan. För att uppnå större decentralisering skärs administrationen för detaljstyrning och kontroll av planen ner och de finansiella och ekonomiska metoderna utökas. I det syftet ökas möjligheterna för den icke-statliga sektorn att kunna göra inköp för produktion genom grossisthandel i speciella butiker och priser anpassade till denna sektors krav.

En viktig aspekt i strategin är att öka effektiviteten och motivationen för arbetet. Det betyder höjda löner för arbetare i överensstämmelse med kvantitet och kvalitet på deras bidrag till ekonomin. Detta spelar en dynamisk roll i den interna efterfrågan i landet.

I alla dessa beslut för att öka produktionen av varor och tjänster tas stor hänsyn till en aktiv miljöpolitik.

Med hänsyn till att den kubanska ekonomin är väldigt öppen för utrikeshandel är ett av de viktiga målen på kort- och medellång sikt att öka tillgängligheten på hårdvaluta genom export av varor och tjänster, och att öka tillgången som finns hos befolkningen. Därför har pålagan på 10 procent på transaktioner med US-dollar tagits bort. 72 affärer har öppnats för efterfrågade produkter där man handlar med hårdvaluta på bankkort. Denna åtgärd gynnar inte direkt och omedelbart alla befolkningsgrupper lika. Men det är nödvändigt för att minska de ekonomiska problemen. Hårdvalutan som kommer in via dessa butiker ska användas för att vidmakthålla och öka distributionen av produkter till närmare 5 000 butiker där handeln sker i nationell valuta. Dessa butiker tillfredsställer behoven hos den stora majoriteten av befolkningen. Hårdvalutan ska också användas till att rusta upp den inhemska industrin. Likaså fortsätter arbetet med att ena de två inhemska valutorna för att enbart en nationell valuta ska användas i landet.

De åtgärder som vidtas som del i den ekonomiska strategin försöker hitta lösningar för alla i landet, inte för endast en minoritet. Med stöd från majoriteten av det kubanska folket och med internationell solidaritet kommer Kuba att övervinna de svåra ekonomiska villkoren som det står inför på grund av Covid-19 och skärpningen av blockaden, som förvärrats av Trumpadministrationens aggressiva politik.

Fidel Vascós González (kubansk ekonom) 200727

Gillar du det Svensk-Kubanska Föreningen gör?

Vill du bidra till kampen mot den omänskliga blockaden?

Swisha en 20:a eller valfri summa till

123 589 0975 eller Pg 40 54 11 ? 0

Ett ännu mer betydelsefullt stöd är medlemskap!

Ange namn, e-post, adress och skicka 300 kr för ett års medlemskap (150 för pensionärer och arbetslösa).